

Silné stránky

Je zavedeno externí hodnocení škol

Česká republika se viditelně přiklání v procesu hodnocení školy k externí zodpovědnosti s pravidelným cyklem externích inspekcí prováděných ČŠI. ČŠI je velmi respektovaná instituce a školy, obecní a krajské úřady si cení pravidelných inspekčních zpráv o jednotlivých školách. Nicméně jako ve většině systémů, které využívají inspekci, učitelé mají jisté obavy ohledně funkce externí evaluace a jejích možných důsledků. Obecně jsou externí evaluace školami a dalšími zainteresovanými skupinami vítány a shledávány užitečnými, protože zjišťují nedostatky a na základě použitých kritérií poskytují informace o stavu vzdělávání. Nikdo z těch, se kterými měl hodnotící tým možnost hovořit, nevyjádřil zásadní opozici vůči principu externí evaluace a připomínky se soustředily spíše na to, jak by mohla být zlepšena nebo lépe propojena s dalšími úrovněmi hodnocení.

Model inspekční činnosti čerpá z příkladů dobré praxe v zahraničí a kombinuje vlastní a externí hodnocení. Je ustanoven pravidelný tříletý inspekční cyklus a data shromážděná v průběhu inspekční činnosti jsou k dispozici ve tvaru inspekčních zpráv zveřejněných on-line, které poskytují informace všem partnerům včetně rodičů, obcí a krajů. Navíc je zde možnost dát podnět k další inspekci, čímž se posiluje systém externího zajištění kvality v České republice.

Model externího hodnocení obsahuje mnoho rysů dobré praxe

Proces externího hodnocení prováděného ČŠI je dobře strukturovaný a systematický. Každé stadium v procesu hodnocení je jasné a činnosti na sebe logicky navazují.

Skutečnost, že je důležité jasně komunikovat východiska, na jejichž základě budou formulována inspekční zjištění, byla rozpoznána a zapracována do modelu inspekční činnosti. Každoročně jsou vypracována veřejně dostupná kritéria externího hodnocení (a souvisejících ukazatelů) schvalovaná MŠMT. Inspekční kritéria nejsou pevně stanovená pro období několika po sobě následujících let (formálně je jich užíváno jediný školní rok), avšak oblasti hodnocení a většina kritérií jsou z roku na rok poměrně stabilní (navzdory možným změnám ve struktuře, viz níže). To umožňuje porovnávat změny v podmínkách škol každoročně i v inspekčních cyklech. Přestože je inspekční cyklus ve své současné podobě relativně nový, pomáhá určit, zda se hodnocené školy ve specifických oblastech od minulé inspekce zlepšily a zda jsou dosažené změny efektivní.

Princip transparentnosti ve zveřejňování kritérií a výsledků inspekce i vstřícnost k partnerům (rodiče mají možnost dát podnět k inspekci, pokud mají důvody ke stížnosti) je dobře ustaven. Inspekční postupy a nástroje užívané při inspekční činnosti jsou běžně dostupné na webu a samotné inspekční zprávy jsou zveřejňovány v papírové i elektronické podobě. Možnost, že rodiče mohou dát podnět k inspekční činnosti, působí jako další prostředek zajištění kvality, pomáhá identifikovat potenciální problémy i udržet školní standardy. Taková transparentnost je vnímána jako spravedlivější vůči těm, kteří jsou hodnoceni, stejně jako přispívá k zvýšení integrity, validity a celkového dopadu externího hodnocení.

Dále je třeba dodat, že koncepce externího hodnocení v České republice se zakládá na objektivních zjištěních. Informace poskytované inspekčnímu týmu Institutem pro informace ve vzdělávání jsou souhrnem statistických informací o výkonech a zvyšují efektivitu v tom smyslu, že umožňují inspekčnímu týmu zaměřit pozornost na klíčové